

Provinciaal plan Flevoland
Uitvoeringsagenda Flexibilisering Asielketen

Datum Februari 2023

Aanleiding

De hoge instroom van asielzoekers in 2015/2016 hebben ons veel inzichten meegegeven voor een toekomstig asielsysteem dat beter moet kunnen inspelen op veranderingen in de asielinstroom, waarbij een verbeteringslag gemaakt moet worden tussen de overgang van opvang naar huisvesting en integratie.

Een beter werkend asielsysteem draagt bij aan draagvlak in de samenleving voor opvang van asielzoekers en integratie van vergunninghouders. De huidige krapte op de woningmarkt en de aansluiting van vergunninghouders op de arbeidsmarkt vormen een uitdagende context waarin knelpunten moeten worden opgelost.

De verantwoordelijkheden met betrekking tot asiel zijn nauw met elkaar verbonden. Het op- en afschalen van opvangcapaciteit vereist dat het COA en gemeenten hiervoor geschikte locaties aanwijzen en ontwikkelen. Gezamenlijke afspraken over een meer flexibele asielopvang kunnen leiden tot minder bestuurlijke en maatschappelijke onrust.

Tijdens de Landelijke Regietafel van 1 juli 2019 zijn de vertrekpunten en uitwerkingsagenda voor bestuurlijke samenwerking vastgelegd.

De Uitvoeringsagenda Flexibilisering Asielketen is in mei 2020 door de samenwerkende ketenpartners vastgesteld aan de Landelijke Regietafel Migratie (LRT) en vormt een nadere uitwerking van deze vertrekpunten

Inhoud

1. Inleiding.....	4
2. Bestuurlijke en maatschappelijke context.....	5
3. Huidige en toekomstig benodigde opvangcapaciteit.....	6
4. Regionale samenwerking.....	10
5. Regionale invulling opvangbehoefte.....	13
6. Invulling flexibele opvangvormen.....	15
7. Opties voor (onverwacht) hoge of lage capaciteitsbehoefte.....	16
8. Transitie en tijdspad.....	17
9. Overige afspraken en uitwerkingen.....	18

1. Inleiding

Het doel van de Uitvoeringsagenda Flexibilisering Asielketen (hierna uitvoeringsagenda) is de samenwerking tussen gezamenlijke overheden (rijk, provincie, gemeente) te versterken om

- 1) de opvangcapaciteit van asielzoekers flexibeler mee te bewegen met veranderingen in de instroom en
- 2) de overgang van asielopvang naar huisvesting en integratie te verbeteren. Hiermee zetten bestuurlijke partners zich (vanuit de eigen verantwoordelijkheid) in voor een asielsysteem dat effectief bijdraagt aan integratie en terugkeer.

Om de afspraken uit de Uitvoeringsagenda te realiseren, stelt iedere Provinciale Regietafel (PRT) een provinciaal plan op, zo ook de Provinciale Regietafel van Flevoland.

Dit provinciaal plan is meer een stand van zaken dan een plan. Dit mede gezien het feit dat in provincie Flevoland meer dan de gestelde 3.204 opvangplekken zijn.

2. Bestuurlijke en maatschappelijke context

Flevoland realiseert al vele jaren opvang van asielzoekers. Dit is duidelijk terug te zien in het aantal locaties, maar ook in het aantal opvangplekken dat Flevoland in zijn totaliteit biedt.

Waar staat Flevoland voor?

- Flevoland heeft het oudste asielzoekerscentrum (azc) van Nederland in Luttelgeest.
- Flevoland is een van de provincies met de meeste reguliere opvangcapaciteit.
- Er zijn drie grote azc's in Flevoland (Almere, Dronten, Luttelgeest).
- Flevoland heeft een reguliere opvangcapaciteit van **2.800** opvangplekken.
- In het azc Dronten worden 90 en in het azc Luttelgeest 50 amv'ers opgevangen.
- Inclusief noodopvang, is de huidige opvangcapaciteit **3.338** (448 Almere + 90 in Dronten, excl. uitbreiding van 210 plekken in Dronten).
- Vanaf 2023 structurele uitbreiding van azc Almere met 600 opvangplekken.
- Het voormalige azc in Zeewolde met een opvangcapaciteit van 600 opvangplekken wordt heropend.
- Het Kabinet heeft aangegeven dat uit gesprekken met omwonenden en de lokale politiek is gebleken dat er te weinig draagvlak is voor een aanmeldcentrum naast het bestaande azc. Wel wil het COA in gesprek blijven met de gemeente, om op een andere locatie in de Noordoostpolder alsnog een aanmeldcentrum voor nareizigers te vestigen.

De afgelopen jaren zijn er geen noemenswaardige problemen in de bestaande azc's geweest. Het is van belang om dit draagvlak te behouden, waarbij overlast - waar mogelijk - wordt voorkomen. Nauwe samenwerking met het COA en specifiek met de locaties en last but not least omwonenden is van groot belang. De Flevolandse gemeenten die een opvanglocatie in hun gemeenten hebben, hebben de behoefte om daadwerkelijk in asielzoekers te investeren. Het is van belang dat - op basis van de vastgestelde taakstelling per gemeenten - de doorstroom waar mogelijk lokaal plaatsvindt zodat er ook in het kader van verdere integratie een doorlopende lijn wordt gecreëerd.

Huidige situatie (2022) COA:

Landelijk zijn onvoldoende opvangplekken bij het COA beschikbaar. Dit wordt mede veroorzaakt doordat veel vergunninghouders langer in de azc's verblijven omdat er onvoldoende woningen beschikbaar zijn. Daarnaast kunnen uitgeprocedeerde asielzoekers door verschillende omstandigheden niet direct terugkeren naar het land van herkomst.

3. Huidige en toekomstig benodigde opvangcapaciteit

In het toekomstbeeld bestaat het asielsysteem uit vier typen opvanglocaties:

1. **Gemeenschappelijke vreemdelingenlocaties (GVL's):** op deze middelgrote proceslocaties beginnen alle asielzoekers de asielprocedure. Hier werken alle asieldiensten samen aan een doelgroepgericht asielproces, dat bepaalt welk vervolgtraject na de aanvraag nodig is. De restgroep en evident kansarme asielzoekers blijven op de GVL, zolang zij intensief contact hebben met de asieldiensten. Op dit moment is er alleen een GVL in Ter Apel. Er moeten er vier komen in heel Nederland.
2. **Satellietlocaties:** deze locaties voorzien in aanvullende opvangcapaciteit voor de GVL's. Hier kunnen asielzoekers worden opgevangen die (in een bepaalde fase van het asielproces) minder frequent contact met de asieldiensten hebben. Het gaat hierbij vooral om de restgroep en evident kansarme asielzoekers. In beginsel vinden op deze satellietlocaties geen proceshandelingen plaats. Daarnaast kunnen satellietlocaties opvang bieden aan specifieke groepen waarvoor een specifiek opvangregime gewenst is. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan onderdak voor uitgeprocedeerde gezinnen.
 - a. Locaties die meebewegen met de instroom. (Flexibiliteit)
3. **Regionale opvanglocaties (ROL):** primair worden hier vergunninghouders en evident kansrijke asielzoekers zo snel mogelijk geplaatst. Iedere regionale opvanglocatie is verbonden aan meerdere gemeenten in de regio, waar de vergunninghouder uiteindelijk wordt gehuisvest. In regionale opvanglocaties krijgt de overgang van opvang naar huisvesting vorm, met activiteiten gericht op (voorbereiding op) inburgering, integratie en vestiging in de gemeente. Evident kansrijke asielzoekers volgen taallessen, cursussen en trainingen, die zo goed mogelijk aansluiten op de latere inburgering door gemeenten. Als sub-doelgroep kunnen ook andere groepen asielzoekers en bevolkingsgroepen worden opgevangen.
 - a. Regioplacering in het lokale uitstroomgebied.
4. **Speciale opvangplekken voor bijzondere doelgroepen:** Landelijk wordt aan elke provincie gevraagd om amv-opvang (50 plekken) te realiseren en in totaal landelijk 4 sobere opvanglocaties. Ook voogdijinstelling Nidos zoekt voor amv's extra opvangplekken voor kleinschalige opvang. Voor de eerste helft van het jaar 2022 voorziet Nidos dat de capaciteit met minimaal 853 opvangplekken moet worden uitgebreid.

Bijzondere doelgroepen in Flevoland

- In het azc Dronten zijn 90 amv plekken aanwezig.
- In het azc Luttelgeest zijn sinds maart 2022 50 amv plekken gerealiseerd, voorsnog voor de duur van 1 jaar.
- In totaal zijn er in de Provincie Flevoland 140 amv plekken gerealiseerd.
- Gemeenten Almere is in gesprek met Nidos om extra AMV plekken in de gemeente te realiseren.

3.1 Huidige en toekomstige opvangcapaciteit

Overzicht huidige en toekomstige opvanglocaties en bijbehorende kenmerken				
Locatie	Almere, Engelse Mijl 6	Dronten, Vossemeerdijk 40	Luttelgeest, Oosterringweg 41	Zeewolde, Bosruiterweg 16
Capaciteit	800 opvangplekken 448 noodopvangplekken voor een jaar 225 noodopvangplekken voor 3 maanden Vanaf 2023 permanente uitbreiding met 600 plekken. Ingebruikname naar verwachting in 2024 Totaal: 1.473 Vanaf medio 2024: 1.400	1.000 opvangplekken, waarvan 90 amv's opvangplekken Vanaf 26 juli 2022 tijdelijk 300 extra opvangplekken tot 1 oktober 2025. Totaal: 1.000 Vanaf 26-07-22: tijdelijk 1.300	1.000 opvangplekken Waarvan 50 amv's opvangplekken. Totaal: 1.000	600 opvangplekken Totaal: 600
Type voorzieningen	azc	azc en amv	azc en amv	azc
Duur bestuursovereenkomst	Onbepaalde tijd	Onbepaalde tijd 300 extra opvangplekken tot 01-10-2025 met mogelijkheid tot verlenging	Onbepaalde tijd	Vooralsnog tot november 2025. Na een jaar na hernieuwd ingebruikname zal een evaluatie plaatsvinden waar ook de inwoners van Zeewolde bij betrokken worden. Na een positieve evaluatie en na goedkeuring van de gemeenteraad is het de intentie van COA en gemeente Zeewolde om een permanent AZC te vestigen.
Oppervlakte	10.322 m2	167.525 m2	240.000 m2	
Eigendomsstructuur	Eigendom COA	Eigendom COA	Eigendom COA	Particulier eigendom
Afstand tot voorzieningen	Op korte afstand is een openbaar vervoersverbinding waarmee binnen een kwartier Almere Centrum bereikt kan worden. Voorzieningen voor dagelijkse behoeften als een supermarkt liggen op loop- en fietsafstand, namelijk 1,5 km. Gezondheidszorg is voor asielzoekers in het azc beschikbaar.	Asielzoekers zijn vooral aangewezen op de gemeente Kampen. De afstand azc-gemeente Kampen is ongeveer 5 kilometer. De ISK, Peuterspeelzaal en basisonderwijs is aanwezig op het azc. Dit geldt ook voor jeugd-, gezondheidszorg en maatschappelijk werk. Voor het openbaar vervoer kan men gebruikmaken van	Asielzoekers zijn aangewezen op Emmeloord. De afstand azc - Emmeloord is ongeveer 10 kilometer. Voor het VO en MBO kunnen leerlingen terecht in Emmeloord. Peuterspeelzaal en basisonderwijs zijn aanwezig op het azc. Dit geldt ook voor jeugdgezondheidszorg,-,	Asielzoekers zijn aangewezen op Zeewolde. De afstand azc- Zeewolde is ongeveer 7 kilometer. Voor het VO kunnen leerlingen terecht op het ISK in Harderwijk. Op het terrein zelf komt een

	<p>Basisonderwijs en primair onderwijs geregeld door het Taalcentrum. Daar worden alle kinderen opgevangen uit het azc. Voor basisonderwijs een jaar, voor voortgezet onderwijs twee jaar. VMBO en MBO: aanwezig op diverse plekken in Almere, goed bereikbaar met OV.</p>	<p>busvervoer. Op ongeveer 7 km van het azc ligt een treinstation (gemeente Kampen) en op ongeveer 11 km het treinstation van Dronten.</p>	<p>gezondheidszorg en maatschappelijk werk. Er is geen treinverbinding, men is aangewezen op openbaarvervoer.</p>	<p>peuterspeelzaal en een basisschool. Voorzieningen op het gebied van zorg en gezondheid zijn in Zeewolde beschikbaar. Er is geen treinverbinding wel busvervoer.</p>
--	--	--	---	--

3.2 Toekomstige opgavecapaciteit

Twee keer per jaar maakt COA in het capaciteitsbesluit inzichtelijk hoeveel opvangplekken er de komende twee jaar nodig zijn om over voldoende capaciteit voor asielopvang te beschikken. Het COA baseert zich hiervoor op de meest recente inzichten uit de Meerjaren Productieprognose (MPP) van het ministerie van Justitie en Veiligheid.

In het nieuwe capaciteitsbesluit (november 2022) is rekening gehouden met de uitstroom van statushouders naar huisvesting in gemeenten, met als uitgangspunt de nu reeds bekende taakstellingen. Dat betekent dat voor het huidige half jaar (2022-II) rekening gehouden wordt met de geldende wettelijke taakstelling van 13.500 statushouders en het inhalen van de achterstand van 1.800 statushouders. Indien de in de bestuurlijke afspraken van 26 augustus jl. overeengekomen doelstelling van 20.000 te huisvesten statushouders geheel of gedeeltelijk wordt gehaald, dan zal de opvangbehoefte voor 1 januari 2023 lager uitvallen dan de geraamde 61.200 plekken. De opvangbehoefte voor 1 januari 2024 blijft 75.500 plekken. Conform de aan de LRT afgesproken verdeelsleutel, die gehanteerd wordt totdat de Spreidingswet in werking treedt, wordt de benodigde opvangcapaciteit verdeeld over de provincies. Het gaat dan om de verdeling van de extra benodigde opvang van 24.500 plekken bovenop de bij brief van 7 september 2022 aan u toegezonden verdeling van de 51.000 opvangplekken.

Hoe de verdeling van opvangplekken vervolgens plaatsvindt binnen de provincie tussen de gemeenten, is aan iedere PRT om zelf overeen te komen. Deze verdeling kan naar rato van het aantal inwoners indicatief inzichtelijk gemaakt worden per gemeente, zoals in sommige provincies reeds gebeurt. Aan de PRT's kan aan het COA gevraagd worden een dergelijke indicatieve verdeling te maken indien daar behoefte aan bestaat.

Het doel is om gezamenlijk snel toe te werken naar de realisatie van deze opgave en daarover met gemeenten en het COA aan de PRT's afspraken te maken. Idealiter bestaat die opvang uit duurzame reguliere opvang, maar gelet op de grote opgave zal ook noodopvang een noodzakelijk onderdeel zijn van de totale asielopvangcapaciteit.

Opgave benodigde capaciteit op korte en middellange termijn

Provincie	Verdeling methodiek 24.500				Benodigde verhoging tov huidige aantal opvangplekken
	Huidige reguliere opvangplekken op 1-10-2022	Opgave extra opvangplekken (gewogen)	Opvangplekken verdeelsystematiek januari 2022 (51.000)	Provinciale opgave 1-1-2024	
Drenthe	3.311	266	3.268	3.533	222
Flevoland	3.034	229	3.203	3.432	398
Friesland	3.057	393	3.351	3.744	687
Gelderland	4.438	1.849	5.606	7.454	3.016
Groningen	3.761	319	3.507	3.827	66
Limburg	2.548	937	3.347	4.284	1.736
Noord-Brabant	4.262	2.634	6.823	9.456	5.194
Noord-Holland	2.326	4.921	6.151	11.072	8.746
Overijssel	2.340	1.058	2.943	4.001	1.661
Utrecht	1.513	1.819	2.862	4.681	3.168
Zeeland	340	608	814	1.422	1.082
Zuid-Holland	1.839	9.467	9.125	18.593	16.754
Totaal	32.769	24.500	51.000	75.500	42.731

Uit bovenstaande tabel blijkt dat Provincie Flevoland per 1 januari 2023 3.203 en op 1 januari 2024 3.432 opvangplekken beschikbaar moet hebben.

Op dit moment (11-11-2022) vangt Flevoland al veel asielzoekers op en vindt op korte termijn hierop nog uitbreiding plaats:

Noordoostpolder:

- AZC Luttelgeest 1000 opvangplekken (aanwezig).

Dronten:

- AZC 1000 opvangplekken (aanwezig).

- Tijdelijke uitbreiding AZC met 300 opvangplekken (3 tot 5 jaar) (op korte termijn aanwezig).

Almere:

- AZC 800 opvangplekken (aanwezig).
- AZC tijdelijke noodopvang 448 opvangplekken (aanwezig).
- AZC permanente uitbreiding met 600 opvangplekken / tijdelijke noodopvang verdwijnt dan (verwacht 2023).

Zeewolde:

- AZC (oude AZC) 600 opvangplekken (verwacht 2023).

Daarnaast worden in Flevoland ook alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv's) opgevangen: momenteel in AZC Luttelgeest (50) en in AZC Dronten (90).

Totaal heeft Flevoland per 11-11-2022 3.338 opvangplekken voor asielzoekers beschikbaar. In 2023 komt met uitbreiding het totaal op 4.300 opvangplekken. Hiermee voldoen de Flevolandse gemeenten ruimschoots aan de gevraagde 3.203 per 1 januari 2023 en 3.432 opvangplekken per 1 januari 2024.

4. Regionale samenwerking

De provincie Flevoland telt zes gemeenten. Gezien de omvang van de provincie Flevoland is er geen sprake van een verdere regio-indeling.

De nieuwe Wet inburgering

Gemeenten zijn per 1 januari 2022 verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet inburgering 2021. Dat begint voor een vergunninghouder¹ al in het azc, op het moment dat het COA beslist in welke gemeente een vergunninghouder wordt gehuisvest. Een goede samenwerking en informatieoverdracht tussen gemeenten en het COA is van belang om een soepele start van de inburgering en een doorlopende lijn vanuit de opvang te waarborgen. Ook is het voor een succesvolle integratie van statushouders belangrijk dat inburgeringsactiviteiten van het azc aansluiten op die van de gemeente. Het COA organiseert een 'warme overdracht' van inburgeraars met de huisvestingsgemeente. De gemeente is vanaf dat moment verantwoordelijk voor het verzamelen van alle informatie over de aanstaande inwoner.

De nieuwe taken voor de gemeenten zijn:

- Een Brede intake: gemeenten moeten met elke vergunninghouder die bij hen wordt gehuisvest, een Brede intake houden (bij voorkeur al in het azc).
- Plan Inburgering en Participatie (PIP): op basis van deze Brede intake en een leerbaarheidstoets (afgenomen door een onafhankelijke organisatie) moet de gemeente een PIP opstellen met elke vergunninghouder.
- Drie leerroutes: er komen drie leerroutes voor inburgering, voor vergunninghouders worden gemeenten verantwoordelijk voor de inkoop ervan. Overige (gezins)migranten zorgen zelf voor de inkoop, eventueel met gebruik van een lening van DUO.
- Financieel ontzorgen: gemeenten nemen de eerste periode financiële taken over van de vergunninghouder, om financiële problemen te voorkomen.
- Voortgangsgesprekken: gemeenten moeten zorgen voor een aantal voortgangsgesprekken met vergunninghouders, het monitoren van hun aanwezigheid en het bewaken van hun voortgang bij de inburgering.
- Module Arbeidsmarkt en Participatie (MAP): gemeenten worden verantwoordelijk voor een aanbod voor de MAP (voorheen ONA: Oriëntatie op de Nederlandse Arbeidsmarkt).

Verder blijven gemeenten verantwoordelijk voor het aanbod Participatieverklaringstraject (PVT) en voor vergunninghouders voor een aanbod maatschappelijke begeleiding.

Het doel van de wet is om vergunninghouders zo snel mogelijk te laten meedoen in de Nederlandse samenleving, het liefst met betaald werk.

Binnen Flevoland wordt er door de gemeenten op verschillende onderdelen van de nieuwe wet samengewerkt. Flevoland is hierbij in Noord en Zuid opgedeeld qua samenwerking. De gemeenten Noordoostpolder en Urk pakken dit gezamenlijk op. De gemeenten Lelystad, Dronten en Almere hebben in het kader van de inkoop van de leerroute (B1/B1-onderwijs) nauw met elkaar samengewerkt.

De invoering van de nieuwe Wet inburgering heeft de eerste maanden van het jaar 2022 opstartproblemen gekend. Uitvoeringsorganisatie DUO heeft grote technische problemen gehad wat heeft geleid tot stagnatie bij het opstarten van inburgeringsklassen bij gemeenten. Gemeenten doen er alles aan om deze stagnatie vlot te trekken.

Voor een deel van de aan gemeenten gekoppelde asielmigranten geldt dat zij onder de oude wet inburgering vallen. Dat betekent dat ze zelf verantwoordelijk zijn voor het organiseren van de inburgering via een DUO lening. Voorts zijn gemeenten in overleg met het Rijk voor structurele financiering van de onderwijsroute.

Het verdient de voorkeur en het is van belang dat asielzoekers en aan gemeenten gekoppelde vergunninghouders zo snel als mogelijk beginnen met participatie in de vorm van taal, vrijwilligers- en betaald werk. Hiertoe zullen gemeenten, het COA, taalaanbieders en werkgevers de handen

¹ De Wet inburgering kent meerdere doelgroepen. In dit document gaat het alleen over de doelgroep vergunninghouders die via het COA gehuisvest worden in gemeenten.

ineenslaan. Inburgeren en samen leven is tweerichtingsverkeer. Flevoland zet in op buurt- en wijkgerichte inburgering.

Betrokken ketenpartners

Ketenpartners werken nauw met elkaar samen. Op hoofdlijnen staat weergegeven welke ketenpartners en vanuit welke rol zij een belangrijke rol in de migratieketen hebben.

In Flevoland is er allereerst de samenwerking met ketenpartners in de vreemdelingenketen, zoals het COA, de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) en de Dienst Terugkeer en Vertrek (DT&V). Deze partners zijn met name van belang voor de werkzaamheden in de centrale opvanglocaties. Daarnaast is er samenwerking tussen het COA, gemeenten en buurgemeenten van azc's als het gaat om veiligheid en overlast. Voor opvang amv'ers wordt samengewerkt met NIDOS.

Ketenpartners:

Gemeenten	<ul style="list-style-type: none"> Huisvesten van vergunninghouders (i.s.m. woningcorporaties); Integratie van vergunninghouders, regierol nieuwe Wet inburgering; Openbare orde en veiligheid (draagvlak, veiligheid etc.); Vergunningen bestemmingplan. Draagvlak inwoners.
Provincie (Rijksheer, Gedeputeerde Staten):	<ul style="list-style-type: none"> Voorzitter PRT (CdK/Gedeputeerde); Toezichhoudende rol naar gemeenten m.b.t. taakstelling huisvesting vergunninghouders (GS); Relatie met ruimte en wonen (GS, omgevingsvisie en omgevingsverordening). Regie en coördinatie bij realisatie opvangplekken.
Veiligheidsregio:	<ul style="list-style-type: none"> Relatie crisis- noodopvang; Relatie met COVID-19; infectieziektebestrijding in relatie tot noodopvang.
Politie	<ul style="list-style-type: none"> Veiligheid azc's en overlast in de gemeenten.
Ministeries (BZK, SZW, J&V etc.)	<ul style="list-style-type: none"> Vaststelling halfjaarlijkse taakstelling huisvesting vergunninghouders; LRT; Ondersteuningsmaatregelen (subsidies).
COA	<ul style="list-style-type: none"> Opvang en begeleiding asielzoekers.
IND	<ul style="list-style-type: none"> Afgifte vergunningen; Asielprocedure.
DT&V	<ul style="list-style-type: none"> Terugkeer en vertrek.

Bovenstaande ketenpartners werken nauw samen aan de flexibilisering van de asielketen. In Flevoland is er voor gekozen om met verschillende tafels te werken om de onderwerpen asielopvang en huisvesting te bespreken. De volgende tafels zijn in Flevoland operationeel:

A. Provinciale Regietafel (PRT) Flevoland

Om de regionale samenwerking binnen de provincie te bevorderen en afspraken te maken over regionale opvanglocaties, flexibele opvang en huisvesting statushouders is in Flevoland de Provinciale Regietafel Flevoland ingericht. Aan de PRT worden onder andere afspraken gemaakt over de opvang van asielzoekers en huisvesting van vergunninghouders binnen Flevoland. Deelnemers aan deze regietafel zijn, de Commissaris van de Koning, Gedeputeerde Wonen, burgemeester van Dronten als coördinerend burgemeester namens de gemeenten, wethouders Wonen/Asiel, J&V, COA, GGD/GHOR en de Veiligheidsregio. Daarnaast worden wanneer nodig gasten uitgenodigd om de regietafel te versterken.

De Flevolandse gemeenten vinden het van belang dat alle (nieuwe) burgers/inwoners adequaat en zo snel mogelijk kunnen meedoen. Gezien de huidige omstandigheden op de woningmarkt (crisis) is dat ook – in relatie tot andere doelgroepen – een immense uitdaging. Om die reden is en blijft het van belang dat het Rijk gemeenten ondersteunt bij het vinden van structurele oplossingen hiervoor. Hierbij wordt er o.a. gekeken naar versnelling en vergroting van de woningbouwopgave, waarbij geen onderscheid gemaakt wordt tussen vergunninghouders en andere urgente woningzoekenden. Ook zoeken zij samen naar oplossingen voor de huidige knelpunten op het gebied van passend toewijzen, integratie, taal, opleiding en werk van vergunninghouders. Uitwisseling van kennis en ervaring is een belangrijk onderdeel van de samenwerking. Soms beschikt de ene gemeente over meer beschikbare en passende woonruimte dan de andere, of biedt de arbeidsmarkt in de ene gemeente meer kansen aan vergunninghouders. De provincie faciliteert de samenwerking en het overleg.

Iedere gemeente behoudt haar eigen verantwoordelijkheden voor tijdige realisatie van de taakstelling, inclusief het zoeken van oplossingen hiervoor. Er wordt wel in gezamenlijkheid gekeken naar eventuele gezamenlijke oplossingen.

In regionaal verband wordt door gemeenten, provincie, het COA en het Rijks Vastgoed Bedrijf (RVB) samengewerkt aan de Provinciale Regietafel en de Bestuurlijke tafel huisvesting vergunninghouders.

Gemeenten hebben regelmatig overleg met woningcorporaties over de huisvesting van vergunninghouders.

Het voorzitterschap van de PRT is overgedragen van de Commissaris van de Koning (CdK) de heer Leen Verbeek naar de Gedeputeerde Wonen.

B. Veiligheidsregio Flevoland

Sinds begin maart 2022 ligt de coördinatie van de crisisnoodopvang asielzoekers bij de Veiligheidsregio. Planning is om per 1 april 2023 de crisisnoodopvang af te bouwen en de (nood)opvang weer onder te brengen bij de PRT.

5. Regionale invulling opvangbehoefte

Regionale opvanglocaties en satellietlocaties kennen verschillende primaire doelgroepen. Op Regionale Opvang Locaties (ROL's) worden primair vergunninghouders en evident kansrijke asielzoekers opgevangen (hoewel het ook mogelijk is hier andere groepen op te vangen als de omstandigheden hiertoe dwingen); op satellietlocaties worden primair de overige groepen asielzoekers opgevangen. Met het oog op de doelgroepen ligt het beheer van satellietlocaties in beginsel bij het Rijk, tenzij hierover specifieke andere afspraken worden gemaakt; qua omvang en kwaliteitsstandaard voldoen satellietlocaties aan de kaders en het gangbare programma van eisen voor opvanglocaties. Op een ROL zijn verschillende vormen van eigendom, financiering en beheer mogelijk, zolang de locaties in termen van kwaliteit voldoen aan het gangbare programma van eisen en binnen de kaders passen. Afspraken over eigendom, financiering en beheer moeten duidelijk zijn vastgelegd en er moeten afspraken zijn over de verdeling van risico's. De regionale opvanglocaties bieden opvang en begeleiding, gericht op integratie en participatie in de Nederlandse samenleving.

Uit de bestuurlijke gesprekken is gebleken dat de Flevolandse gemeenten de wil hebben om bij te dragen aan de asielopvang van de toekomst. De provincie heeft drie opvanglocaties, in Almere, Dronten en Luttelgeest, die alle drie de komende jaren worden voortgezet. Daarmee wordt zowel op de korte als de middellange termijn aan de kwantitatieve opgave voldaan. Daarnaast heeft het rijk de wens dat de bestaande azc's zowel als satellietlocatie als een Regionale opvanglocatie (ROL) wordt ingericht. Hierbij worden bijvoorbeeld een aantal gebouwen/bungalows per azc bestemd als ROL.

Om in een vroeg stadium te kunnen starten met integratie willen de Flevolandse gemeenten die een azc hebben vergunninghouders gekoppeld krijgen die reeds in een azc verblijven in hun gemeente (doorlopende lijn in het kader van Inburgering). De overige Flevolandse gemeenten willen vergunninghouders gekoppeld krijgen die reeds in een Flevolandse azc verblijven en dus gehuisvest worden in de Flevolandse gemeenten. Alle drie de azc's fungeren in Flevoland gedeeltelijk als ROL. Aangezien de gemeente Zeewolde onderdeel is van twee regionale samenwerkingsverbanden (enerzijds provincie Flevoland en anderzijds Meerinzicht), huisvest zij zowel vergunninghouders uit de asielzoekerscentra in Flevoland als vergunninghouders uit het asielzoekerscentrum in Harderwijk. Laatstgenoemde centrum ligt in een gemeente die voorziet in belangrijke voorzieningen die gemist worden in Zeewolde, derhalve is de regionale binding met deze gemeente erg sterk en wordt een passende (voorbereiding op) integratie van asielzoekers uit het azc van Harderwijk voorzien.

De gemeenten Lelystad en Urk hebben geen azc, beiden gemeenten realiseren al jaren de taakstellingen. Zij starten net als de overige gemeenten al vroegtijdig met de voorbereiding op integratie vanuit het azc.

Voorstel toekomstige verdeling ROL/SAL/AMV

Azc	Totaal opvangplekken 2023	ROL	SAL	amv
Almere	1.400	300	1.100	0
Dronten	1.300	300	910	90
Luttelgeest	1.000	300	650	50
Zeewolde	600	600	0	0
Totaal	4.300	1.500	2.660	140

De gemeenten Almere, Dronten,

Noordoostpolder en Zeewolde gaan graag met COA in gesprek om afspraken te maken hoe de toekomstige verdeling voor ROL/SAL/AMV vorm te geven.

Voorstel toekomstige verdeling ROL/SAL/AMV:

Voorstel verdeling ROL/SAL/amv

Voorgesteld wordt dat de bestaande azc's een deel van de ROL capaciteit (300 per azc) vervullen en daarnaast een vorm van een satellietlocatie en een deel flexibel. Alle azc's in Flevoland vangen meer asielzoekers/vergunninghouders op dan dat gemeenten volgens de taakstelling huisvesting vergunninghouders moeten huisvesten. Azc Almere kan hierbij als ROL locatie ook gekoppeld worden aan gemeenten in de provincie Noord-Holland. Dit is gezien de geografische ligging (qua reistijd, OV-capaciteit) voor de hand liggend. Het azc in Dronten kan als overloop voor vergunninghouders van gemeenten in de provincie Overijssel dienen. Het azc in Luttelgeest (gemeente Noordoostpolder) kan als overloop voor vergunninghouders van gemeenten in de provincies Friesland en Overijssel dienen. Het azc in Zeewolde kan als overloop voor vergunninghouders van gemeenten in de provincie Gelderland dienen. De vier Flevolandse azc's kunnen als ROL fungeren voor gemeenten over de grenzen van de eigen provincie heen.

6. Invulling flexibele opvangvormen

De landelijke visie om het huidige systeem om te bouwen naar een systeem dat flexibeler inspeelt op grote veranderingen in de instroom van asielzoekers wordt door Flevoland gedeeld. Dit voorkomt dat dit in de hectiek leidt tot desinvestering van de tijd en energie van gemeenten en het COA, frustratie bij bestuurders en verlies van draagvlak in de samenleving.

Zoals eerder aangegeven voldoet Flevoland met de huidige opvangcapaciteit aan de opgave en levert zij meer opvangplekken dan gevraagd.

De Flevolandse gemeenten zijn geïnteresseerd in een flexibel opvangsysteem, waarbij een gedeelte van de opvangcapaciteit van het azc op een andere wijze kan worden ingezet. Bijvoorbeeld door het huisvesten van andere doelgroepen zoals arbeidsmigranten en/of spoedzoekers.

Flexibele opvang in Flevoland:

- Er moeten duidelijke afspraken met het COA gemaakt worden over doelgroep, beheer, verantwoordelijkheden, duur etc.
 - o Duur is bijv. minimaal 1 jaar
 - o Voldoende financiële middelen

Per locatie kan er gedacht worden aan een buffercapaciteit (bij lage instroom) van 250 per azc. In overleg met de gemeente wordt gekeken voor minimaal de duur van 1 jaar hoe deze buffercapaciteit ingezet kan worden voor andere doelgroepen.

Het COA geeft aan dat met multi-inzetbare opvangplekken zij de asielopvang sneller op- en af te kunnen schalen, zonder dat zij locaties moeten openen of sluiten. Zo houdt het COA tegen beperkte kosten flexibele opvangcapaciteit aan. Het COA maakt afspraken met bestuurlijke partners over multi-inzetbare opvangplekken op satellietlocaties en regionale opvanglocaties.

Multi-inzetbaar betekent dat het COA op die opvanglocaties naast asielzoekers en statushouders ook andere groepen woningzoekenden - gelijktijdig of na elkaar - onderbrengen. Zoals spoedzoekers, studenten of jongeren. Het streven is 2.000 multi-inzetbare opvangplekken in 2025. Hierover willen de Flevolandse gemeenten graag in gesprek met het COA. Dit zal niet in beheer van het COA zijn, hierover zullen goede afspraken met gemeenten gemaakt moeten worden.

Gemengd wonen heeft bovendien een positief effect op de activering van asielzoekers. Het draagt bij aan sociale verbinding in de wijk en het vergroot het lokale draagvlak voor asielopvang.

7. Opties voor (onverwacht) hoge of lage capaciteitsbehoefte

A. Onverwachte hoge capaciteitsbehoefte

De Flevolandse gemeenten vangen veel meer asielzoekers op dan de verdeelsleutel aangeeft, zie hoofdstuk 2. Het huidige azc in Dronten is per 26 juli 2022 tijdelijk uitgebreid met 300 semi-permanente opvangplekken tot 1 oktober 2025. Indien de druk op de asielopvang op dat moment van dezelfde orde van grootte is als in het jaar 2022, kan deze tijdelijke uitbreiding eenmalig worden verlengd met twee jaar. Met deze uitbreiding van 300 extra tijdelijke opvangplekken, bovenop de reguliere 1.000 opvangplekken, zit azc Dronten aan haar maximum.

Voor het azc Luttelgeest is op dit moment geen extra capaciteit beschikbaar. Dit gezien het welbevinden van de asielzoekers op het azc, de personele bezetting en de voorzieningen zoals basisonderwijs en peuterspeelzaal op het azc en de internationale schakelklas VO in Emmeloord. Wel worden er vanaf februari 2022 50 amv'ers opgevangen binnen de capaciteit van de 1.000 opvangplekken voor -vooralsnog- maximaal een jaar.

Het azc Almere gaat in 2024 uitbreiden tot een locatie met 1.400 structurele plekken. Hier worden geen mogelijkheden gezien voor verdere opschaling.

Tussen de Flevolandse gemeenten en het COA zijn er geen afspraken over andere mogelijke locaties voor noodopvang. Voor een noodopvanglocatie geldt dat er, vooraf, goede afspraken met de betreffende gemeente moeten worden gemaakt. Behalve de mogelijkheid tot opvang (onderdak) is voor een goede noodopvanglocatie ook de beschikbaarheid van noodzakelijke voorzieningen van belang.

B. Onverwacht lage capaciteit

Zie hoofdstuk 5 invulling flexibele opvangvormen.

Afspraken over welke capaciteit we als eerste afschalen, maar wel behouden, en welke capaciteit in te zetten is voor huisvesting van bijvoorbeeld andere doelgroepen zijn nog niet gemaakt. De Flevolandse gemeenten gaan hierover graag met COA in gesprek. De gemeenten willen alleen voor de lange termijn afspraken met COA en RVB maken.

De gemeente Zeewolde is bereid om te kijken wat de mogelijkheden zijn voor structurele opvang en de flexibele inzet hiervan.

Vragen hierbij zijn:

- Flexibele schil (wat betekent dat voor leegstand en kosten? Ook een vraag die bijvoorbeeld aan de staatssecretaris is gesteld)
- Flexibele schil gebruiken voor kort durende opvang van andere aandachtsgroepen?

8. Transitie en tijdspad

Om het tijdspad nader te concretiseren is afstemming nodig met andere regio's en een landelijk beeld hoe andere provincies uitvoering geven aan het provinciaal plan.

Voor de Flevoland gemeenten geldt dat zij de huidige azc's om willen zetten tot een combinatie van een ROL en satellietlocatie, maar daarbij duidelijke afspraken willen maken over de doorlopende lijn in het kader van de inburgering.

De bestaande bestuursovereenkomsten zijn voor onbepaalde tijd. Daarnaast is het uitgangspunt dat de huidige locaties in Flevoland blijven bestaan.

De komende jaren wordt ingezet op continuering van de huidige opvangcapaciteit (zie ook hoofdstuk 2) en worden de ontwikkelingen gevolgd.

Met regelmaat vindt aan de PRT afstemming plaats over of de wijze en inrichting van de asielopvang in Flevoland nog steeds in lijn is met dit provinciaal plan (en de gezamenlijke opgave). Binnen deze samenwerking hebben en houden de gemeenten de regie als het gaat om de asielopvang in de eigen gemeente.

9. Overige afspraken en uitwerkingen

PRT

De volgende belangrijkste afspraken zijn gemaakt aan de PRT:

- Per 26 juli 2022 300 tijdelijke extra opvangplekken azc Dronten tot 1 oktober 2025, met de mogelijkheid tot verlenging van eenmalig twee jaar;
- Op 17 oktober 2021 448 extra noodopvangplekken azc Almere, voor de duur van twee jaar;
- Oude azc in Zeewolde heropenen voor 600 opvangplekken.
- De aangedragen locaties door RVB/COA/Gemeenten voor extra opvang/flexibele huisvesting worden onderzocht op haalbaarheid in de gemeenten Almere, Dronten, Lelystad, Noordoostpolder en Zeewolde.

Afstemmingspunten voor de provinciale regietafel de komende periode zijn:

- Locaties crisisopvang.
- Monitoring opvangplekken

Uitwerkingspunten:

- De opzet, inrichting en financiering van flexibele woonvormen, waarin niet alleen vergunninghouders, maar ook andere aandachtsgroepen (tijdelijk) in kunnen worden gehuisvest.
- Monitoring voortgang huisvesting vergunninghouders

Veiligheidsregio Flevoland

De belangrijkste afspraken die gemaakt zijn binnen de VRF:

- Coördinatie 2x 225 extra noodopvangplekken, totaal 450 noodopvangplekken. Hiervan zijn 275 noodopvangplekken in de oude brandweerkazerne in Almere gerealiseerd. Er wordt nog gezocht naar andere locaties binnen Provincie Flevoland.
- Coördinatie oriëntatie voor extra opvangplekken;